

man har fremsat om, at Lovforslaget vilde dræbe Ægteskabets Livskim og medføre en Tilbagegang i kulturel Henseende. Jeg bemærker i Parentes, at det maa være smerteligt for Venstres Ordfører at høre Partifællen fra Sæby udtale sig i saa brutale og reaktionære Vendinger, som Tilfældet var ved tredje Behandling.

Den konservative kvindelige Ordfører „hilser ogsaa Lovforslaget i det store og hele med Glæde“. Ja, hun siger, at hun hilser det med Glæde, men for øvrigt faar man nærmest Indtryk af en isnende juridisk Kulde ved at læse den ærede Ordførers Tale. Det har da ogsaa vakt min store Forundring, ja, min virkelige Sorg, at Ordføreren har kunnet være med til at foreslaa § 67 i det oprindelige Lovforslag ophævet. Hvorledes kan en Kvinde erkende det rigtigt, at Manden skal have Lov til at sælge eller pantsætte det Hus, hvori Ægteparret bor, uden Hustruens Samtykke? Dette er at handle stik imod Kvindens Interesse, og jeg vil se den Hustru ude i Landet, som kan forstaa, at den uhindrede Handel er vigtigere end Bevarelsen af hendes og Børnenes Hjem.

Nu er altsaa Lovforslaget i den af Folketinget vedtagne Form naaet herop i Landstinget, og vi har i Fredags hørt velvillige Ordførertaler, om end den ærede første Ordførers Tale var formørket af en utrolig Mængde Betænkeligheder. I det store og hele gaves der dog Tilslutning til Hovedprincipperne. Med Beklagelse, om end ikke med Forundring, har jeg derimod hørt det Standpunkt, som baade Venstres og de Konservatives Ordfører har indtaget overfor det borgerlige Ægteskab. At det konservative Folkeparti ikke vilde give sin Tilslutning, maatte man være forberedt paa, men noget andet kunde man maaske eller burde man have ventet fra Venstres Side. Imidlertid har det vist sig her som i saa mange andre Tilfælde, at Venstre har forladt sine gamle Standpunkter, ganske har glemt sin Fortid. Venstre har ganske glemt den store Askov-Adresse, som dog sikkert er udgaaet fra Lejre, hvori Venstre i hvert Fald den Gang havde dyb Rod. I denne Adresses § 7 hed det: „Der indføres en borgerlig Form for Ægteskabets Oprettelse for alle ved dertil beskikkede Mænd i hvert Sogn“. Askov-Adressen er fra 1881. 23 Aar her-efter udtalte Landstingets nuværende højt-ærede Formand, som den Gang var Folke-tingsmand, i det kirkelige Udvalg ved et Møde, der blev afholdt den 13. Oktober 1904: „at den eneste fremkommelige Vej

med Hensyn til Ægteskabsindgaaelse maa være den tvungne borgerlige Ægteforening. Der er naturligvis to Veje: enten tvungen borgerlig Vielse eller den fakultative Ordning, det vil sige valgfrit for Brudeparret. Men saa bliver den ikke valgfri for Præsten, og jeg kan ikke se andet end, at ingen Præst har Lov at nægte sin Medvirkning til Ægteskabets Indgaaelse overfor Folkekirkens Medlemmer. Dermed vil imidlertid ingen Præst være tjent, og derfor maa vi foretrække den tvungne borgerlige Ægteforening“. Dagen efter, den 14. Oktober, havde Provst Zeuthen, Formanden for Indre Mission, Ordet og udtalte: „Jeg mener, vi maa tage Skridtet fuldt ud og gaa over til obligatorisk borgerlig Ægteforening. Deraf vil ogsaa følge, at vi maa have Civilstandsregistre eller Sognebøger“.

I alle frisisindede Præstekredse er Ønsket fremme om borgerligt Ægteskab. Det er ikke for dem et tilbagelagt Stadium, men saa sent som i 1916 vedtog det grundtvigske Præstekonvent i Ryslinge en Resolution, der krævede det borgerlige Ægteskab indført. 90 af de tilstedeværende stemte derfor, 2 stemte imod, og 31 stemte ikke. — For mit Parti staar det borgerlige Ægteskab som den naturligste og sandeste Form for Ægteskabsindgaaelse, ligesom vi ogsaa mener, det vilde være heldigt, om der kom den Ensartethed, at alle Ægteskaber blev indgaaet paa den samme Maade.

Naar jeg derefter gaar over til at beskæftige mig med det fundamentale i den nye Ægteskabslov, da bliver det Principperne om Ligeberettigelse mellem Ægtefællerne i Forholdet til de fælles Børn og i Forholdet til den fælles Ejendom og Formue. Angaaende det første, Ligeret for Fader og Moder til at raade over Børnene, da glæder jeg mig over, at Lovforslaget i Princippet har fundet udelt Tilslutning. Det er saa vist ogsaa paa Tide. Selv om Mændene til Ros for dem yderst sjældent har benyttet sig af deres Ret, har alene Følelsen af, at Moderen kunde sættes helt til Side, naar Talen var om Barnets Skæbne, maattet krænke os Kvinder i vore oprindeligste Menneskeret-tigheder. Der er en af vore første Jurister, som en Gang i et Foredrag om Kvindens Retsstilling, hvor han kom ind paa Moderens Umyndighed med Hensyn til Børnene, udtalte: „Det er den største Skamplet i dansk Lovgivning“. Deri giver enhver Moder ham Ret, og Glæde vil det volde, naar denne Skamplet bliver fjernet.